

ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНИЙ ФОНД В КИЄВІ, УКРАЇНІ ТА СВІТІ

Пашков А.П.

Національний університет «Києво-Могилянська Академія»

Природно-заповідний фонд Києва – одна з найбільш важливих ланок в умовах урбанізованого міста, що забезпечує певне збереження природних територій та комплексів, а також використання їх у рекреаційних цілях, у тому числі для масового відпочинку населення.

Сучасний природно-заповідний фонд Києва складається з 104 територій та об'єктів, з яких 16 – загальнодержавного значення, а також Національний парк «Голосіївський». Місто київ прикрашає 21 парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва. Відомим у Європі є Київський зоопарк. У місті працюють 3 ботанічні сади та 2 дендропарки, в яких культивуються цінні представники флори з усіх куточків Землі [1].

Характеризуючи заповідний фонд міста важливо відзначити в ньому присутні також невеликі за площею об'єкти цільового призначення (заказники, пам'ятки природи). Перш за все це на вул. Володимирській унікальна 500-річна липа, яка пам'ятає ще Богдана Хмельницького, а на території Києво-Печерської Лаври – три найстаріші у Києві каштани – символи нашого міста. Всього на території міста ще 53 окремих дерев, які охороняються та мають не лише природне, а й помітне історико-культурне значення.

Унікальним явищем на південній околиці міста є ботанічний заказник загальнодержавного значення «Лісники», оголошений у 1989 році на порівняно невеликій території (1110 га) у межах лісового масиву Конча-Заспа. Тут збереглися фрагменти унікальних за мальовничістю лісових ландшафтів із залишками старих дібров, яким більше за 350 років. Тут росте 400 видів судинних рослин, 100 видів мохів і лишайників, 103 види птахів, 33 види ссавців, 14 видів земноводних та плазунів.

Не менш цінними є також штучно створені природно-заповідні об'єкти, серед яких слід відзначити парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення «Володимирська гірка», «Маріїнський», ім. Т. Шевченка, які є улюбленими місцями відпочинку киян та гостей столиці.

Загальна площа природно-заповідного фонду Києва складає 12 тис. 695 га, що становить 15.2 % міста. Для порівняння в середньому по Україні даний показник становить 4.57 % від 60.3 млн. га, тобто 2.75 млн. га.

Цікавим є порівняння природоохоронних територій України з країнами з найбільшими природоохоронними територіями [2] на одного жителя, яка наведена в таблиці:

№п/п	Країни	Площа природоохоронних територій, млн. га	Загальна чисельність населення, млн. ос.	Площа природоохоронних територій, га на одну особу
1.	Бразилія	153.3	191.6	0.8
2.	США	149.0	301.62	0.49
3.	Росія	128.7	141.64	0.9
4.	Китай	110.1	1319.98	0.083
5.	Колумбія	82.5	46.12	1.79
6.	Саудівська Аравія	81.9	24.2	3.38
7.	Австралія	74.5	211.02	3.54
8.	Венесуела	64.4	27.47	2.34
9.	Канада	62.9	32.98	1.9
10.	Україна	2.75	46.0	0.06

Таким чином найбільша площа природоохоронних територій на одну особу належить мешканцям Австралії та Саудівської Аравії і дорівнює відповідно

3.54 та 3.38 га, а це в 56 разів більше ніж в Україні.

Враховуючи, що населення проживає більше на сході країни в гірничо-видобувних мегаполісах таких як Донбас, Маріуполь, Кривий Ріг, де повертаються досить великі площі відпрацьованих родовищ і де уже природно створюються вторинні екосистеми, екологічна політика в Україні потребує структурної перебудови із збільшенням природно-заповідного фонду в центрі та сході країни.

Література

1. Екологічний стан м. Києва / О.Ш. Бондар, В.А.Трокоз, В.М. Кавецький та ін.- К.: ТОВ АМІ, 2008. – 95с.
2. Глобальні проблеми світу. Атлас світового банку ДНВП «Картографія» 2009 – 144с. (переклад українською)

ВИКОРИСТАННЯ ОСАДІВ ВОДНИХ РОЗЧИНІВ МІСТ

Нестер А.А.

Хмельницький національний університет

Стан навколишнього природного середовища є однією з найголовніших соціально-економічних проблем незалежної України. А екологічна інформація у сучасному світі стала предметом особливої уваги влади, політичних кіл, громадських рухів, засобів масової інформації. Тому дуже важливо звертати увагу на ті основні екологічні проблеми, що потребують першочергового вирішення. Значна частина заготовленої або добутої сировини (92%) перетворюється на відходи. До проблем від яких залежить екологічна безпека України відноситься проблема накопичення відходів на її території. Розміщення відходів потребує вилучення значних площ землі, а транспортування та зберігання їх лягає важким тягарем на економіку підприємств. Токсичні відходи потребують спеціальних заходів щодо їх знешкодження та ізоляції[1].

За останні 20-30 років в оточуючому нас довкіллі все виразніше проявляються ознаки деградації природи. Більш чи менш різко виражені в окремих регіонах в сукупності вони несуть глобальний характер, не визнають державних кордонів, негативно впливають на здоров'я людства і якість життя у цілому. Інтенсивність зростання негативних процесів у природі, кількісні і якісні зміни параметрів оточуючого нас світу вже досягли величезних і загрозливих розмірів, що втримати їх в певних межах неможливо[1].

Сучасний стан склався в першу чергу тому, що на виробництві відсутні певні відновлювальні технології, а це збільшує кількість відходів виробництва, які практично не використовуються в народному господарстві [2].

Особливо важливого значення набуває проблема захисту ґрунтів від забруднення його хімічними сполуками, радіонуклідами, органічними промисловими, побутовими і сільськогосподарськими відходами. Надходження в наземні екосистеми токсикантів, відходів і компонентів базового матеріалу породжує зміни природних комплексів, які тут склалися, створює підвищений фон забруднення повітря, води, ґрунту та продуктів харчування.

Свою частину негативу в забруднення навколишнього середовища вносить робота ліній виготовлення друкованих плат, які є активними споживачами водних ресурсів.

Крім забруднення джерел водопостачання відбувається забруднення ґрунтів та підземних вод. Забруднення зовнішнього середовища за рахунок скидів забруднених вод змінюють на гірше картину здоров'я, збільшують кількість різноманітних захворювань людини і тварин. На сьогодні найбільш раціональним, ефективним і екологічно вигідним шляхом розв'язання проблеми